

Regio.Digi.Hub

Regional Development Digital
Education HUB

Co-funded by
the European Union

Promovisanje regionalnog razvoja
izgradnjom kapaciteta sistema
stručnog obrazovanja odraslih (SOO)

Kreativno razmišljanje i rešavanje problema

U ovoj prezentaciji postoje animacije i aktivnosti, tako da će se zabaviti ako je pustite na celom ekranu😊

Co-funded by
the European Union

Napomena

Podrška Evropske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobravanje sadržaja koji odražava stavove samo autora, i Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.

Broj projekta: 2021-1-RO01-KA220-VET-000028118

**Co-funded by
the European Union**

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital
Education HUB

Konzorcijum

Co-funded by
the European Union

Sadržaj

- 01 Kreativnost protiv inovacija
- 02 Inovacije i regioni
- 03 Kreativno razmišljanje
- 04 Barijere u kreativnom razmišljanju i njihovo prevazilaženje
- 05 Stvaranje okruženja u kojem kreativnost i inovacija mogu cvetati
- 06 Alati za podsticanje kreativnog razmišljanja i rešavanja problema
- 07 Alati za podsticanje kreativnog razmišljanja

01 Creativnost vs Inovacije

Kreativnost je važan deo inovacije, ali sama kreativnost ne donosi promene.

Kreativnost se odnosi na sposobnost razmišljanja o maštovitim ili novim idejama koje menjaju ili poboljšavaju trenutnu praksu.

Inovacija se odnosi na upotrebu i implementaciju nečeg novog ili poboljšane verzije nečega što već postoji.

Kreativnost podrazumeva generisanje novih ideja, dok inovacija podrazumeva njihovu upotrebu i implementaciju kreativnih ideja, gde se dodaje vrednost.

Kreativnost i inovacija su neodvojivi partneri u promeni i razvoju.

Kreativnost u bilo kom timu ili organizaciji je način razmišljanja koji inspiriše, izaziva i pomaže ljudima da pronađu inovativna rešenja i stvore prilike iz problema.

Co-funded by
the European Union

01 Creativnost vs Inovacije

Jednostavno rečeno:

Kreativnost = korisne ideje = razmišljanje prema spolja & divergentno razmišljanje

Inovacija = detaljnije i konvergentno razmišljanje

Saveti:

Nemojte raditi oboje zajedno – mozak ne može da uradi oboje jer konvergentno mišljenje ubija divergentno razmišljanje

Nemojte prerano razmišljati o divergentnom razmišljanju. Možete izgubiti dobre ideje – prve ideje su uobičajeni status quo, predvidljivi – nastavite da pitate, šta još?

Co-funded by
the European Union

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital
Education HUB

Slučaj kreativnog razmišljanja i inovacija u regionalnom razvoju

„Ne možemo rešiti naše probleme istim razmišljanjem koje smo koristili kada smo ih stvorili.“

Albert Ajnštajn

Co-funded by
the European Union

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital
Education HUB

Slučaj kreativnog razmišljanja i inovacija u regionalnom razvoju

Kreativnost
uključuje
razbijanje
UTVRĐENIH OBRAZACA
Kako bi
sagledao stvari
na
društvenicu
Edward de Bono

Co-funded by
the European Union

02 Inovacije i regioni

“Inovacije su izvor rasta i alat za rešavanje globalnih izazova poput klimatskih promena i društvenih pitanja kao što je nejednakost.

Regioni nastoje da sve više promovišu svoj ekonomski razvoj kroz podršku inovacijama. Oni definišu i sprovode strategije i instrumente politike kako bi nadogradili svoje snage i promenili kurs.

Međutim, zajednička regionalna vizija mora biti zasnovana na analizi regionalnih snaga i slabosti.

Ključni izazov za regionalne inovacijske politike je da se osigura povoljno okruženje za preduzetništvo i poslovni rast kako bi se otvorila radna mesta.”

Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj

<https://www.oecd.org/cfe/regionaldevelopment/regionalinnovation.htm>

Co-funded by
the European Union

Inovacija

Inovacija je proces pravljenja nečeg novog ili poboljšanog što bolje služi regionu, ruralnoj ili urbanoj zajednici. Ovo može uključivati novi izvor zapošljavanja, novi način upravljanja smanjenim zalihamama vode, ili postati energetski nezavisniji ili bilo šta drugo što čini vaš region:

- konkurentnjim i pametnjim,
- zelenijim,
- povezanim
- društvenijim
- bliži građanima,

**„Ako želite da uradite
nešto novo,
morate prestati da radite
nešto staro.”**

Peter F Drucker

Inovacija se sve više prepoznaje kao suštinska komponenta ako regioni žele da napreduju u pogledu SDG-a i gore navedenih tačaka. Može da igra važnu ulogu u osiguravanju da vaš region ili neki aspekt vašeg regiona postane otporniji u smislu ekonomskih, klimatskih i društvenih kriterijuma. Inovacija će doneti promene potrebne za postizanje vaših ciljeva.

https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/regional-policy_en

Co-funded by
the European Union

Glavna područja fokusa

„Suočeni sa neujednačenim tempom ekonomskog oporavka širom Evropske unije, regioni i teritorije naseljene preduzetnički orijentisanim društvima sposobnije su da prevaziđu krize i brže se vrate na put rasta.

Zbog toga je Evropski komitet regionala odlučio da EER nagradu 2023. fokusira na preduzetništvo i otporne zajednice.”

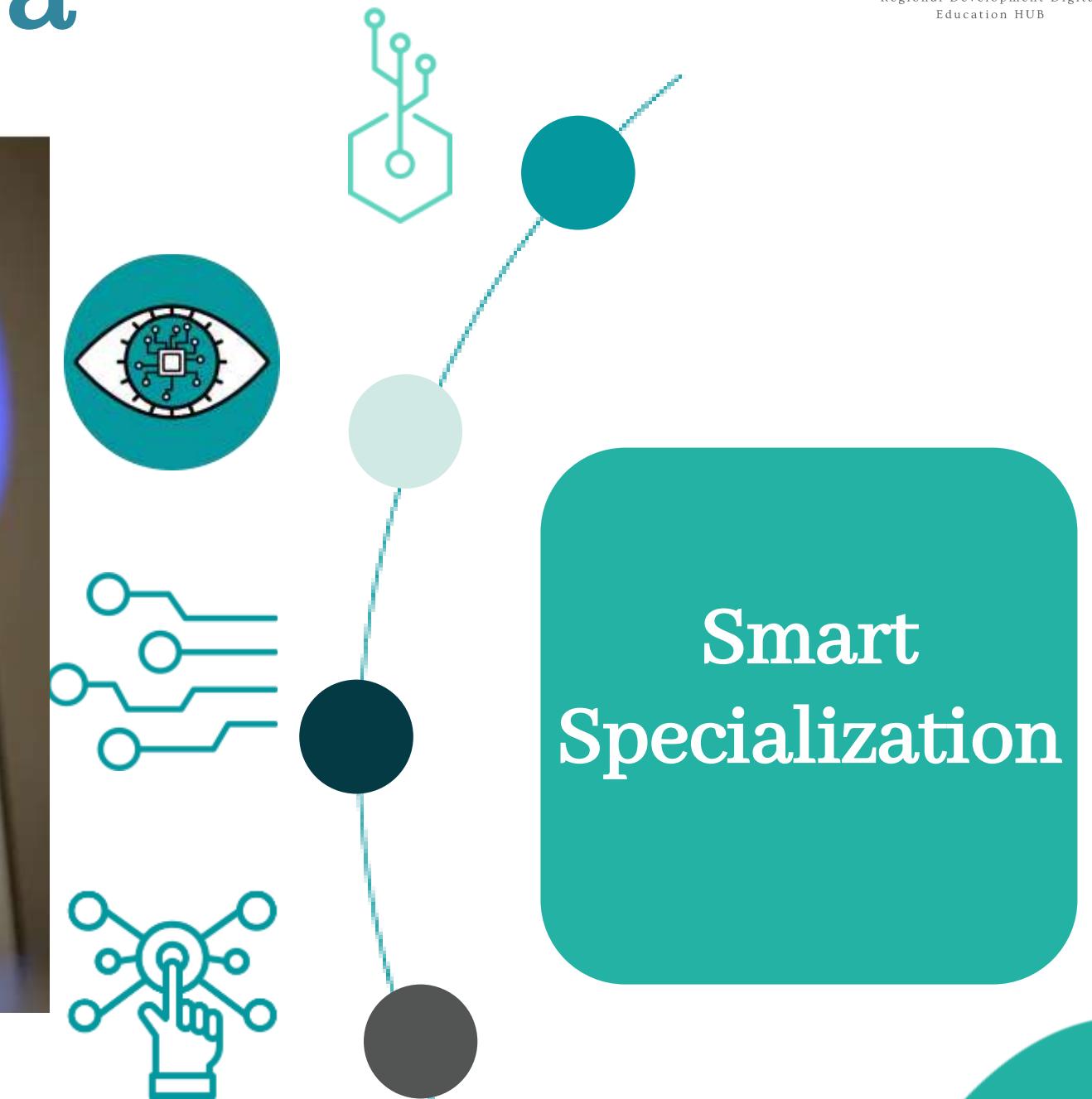
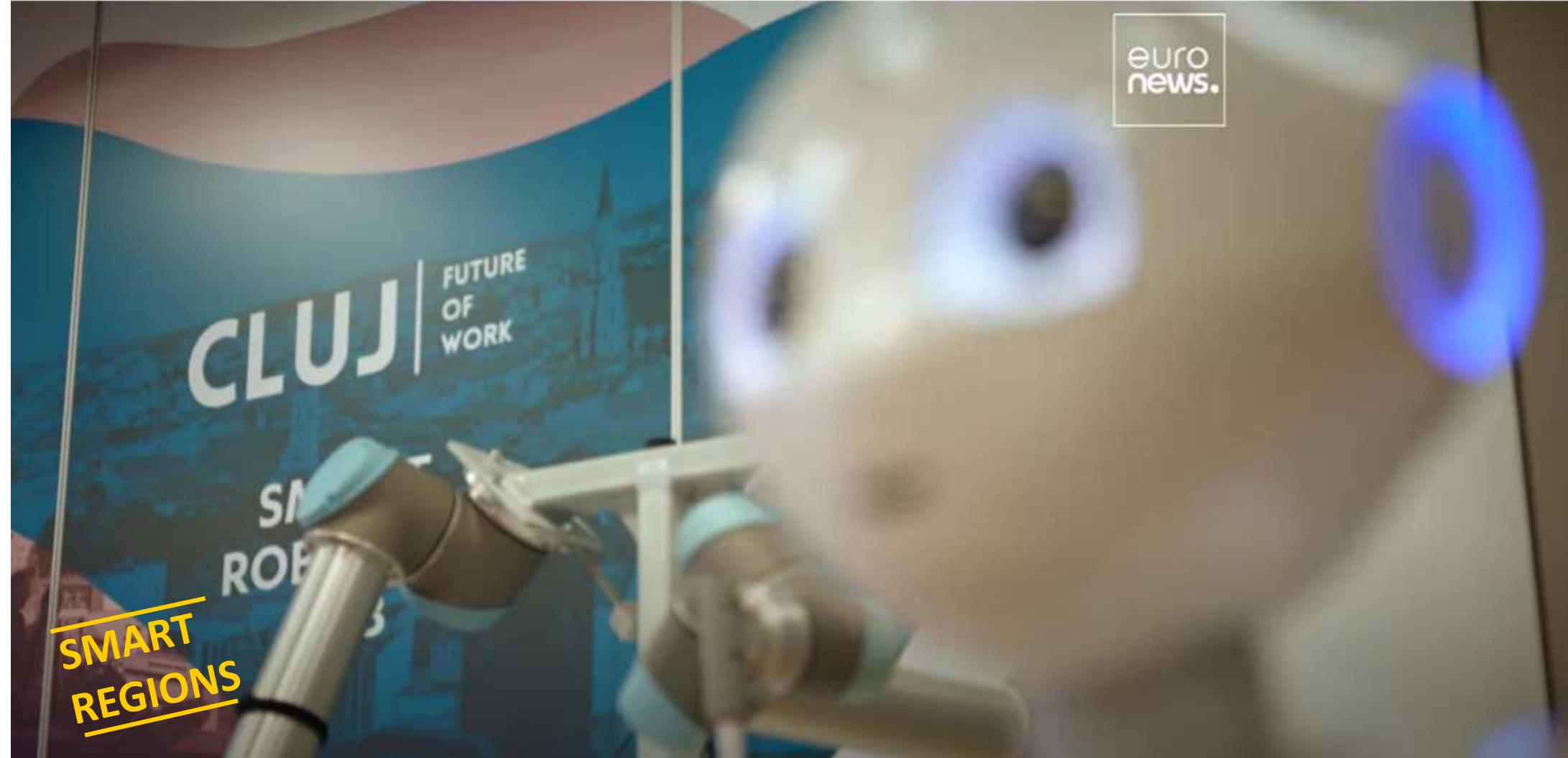

Michael Murphy (IE/EPP), Mayor of Clonmel and Chair of the CoR's Commission for Economic Policy (ECON),

Glavna fokusna područja

Smart
Specialization

Kluž-Napoka na severozapadu Rumunije je pokrenuo „Projekat budućeg rada“.

https://www.youtube.com/watch?v=hGVsdqDlr9o&ab_channel=EUinmyRegion

Co-funded by
the European Union

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital
Education HUB

Glavna fokusna područja

Regije i gradovi pretvaraju Talas obnove u stvarnost

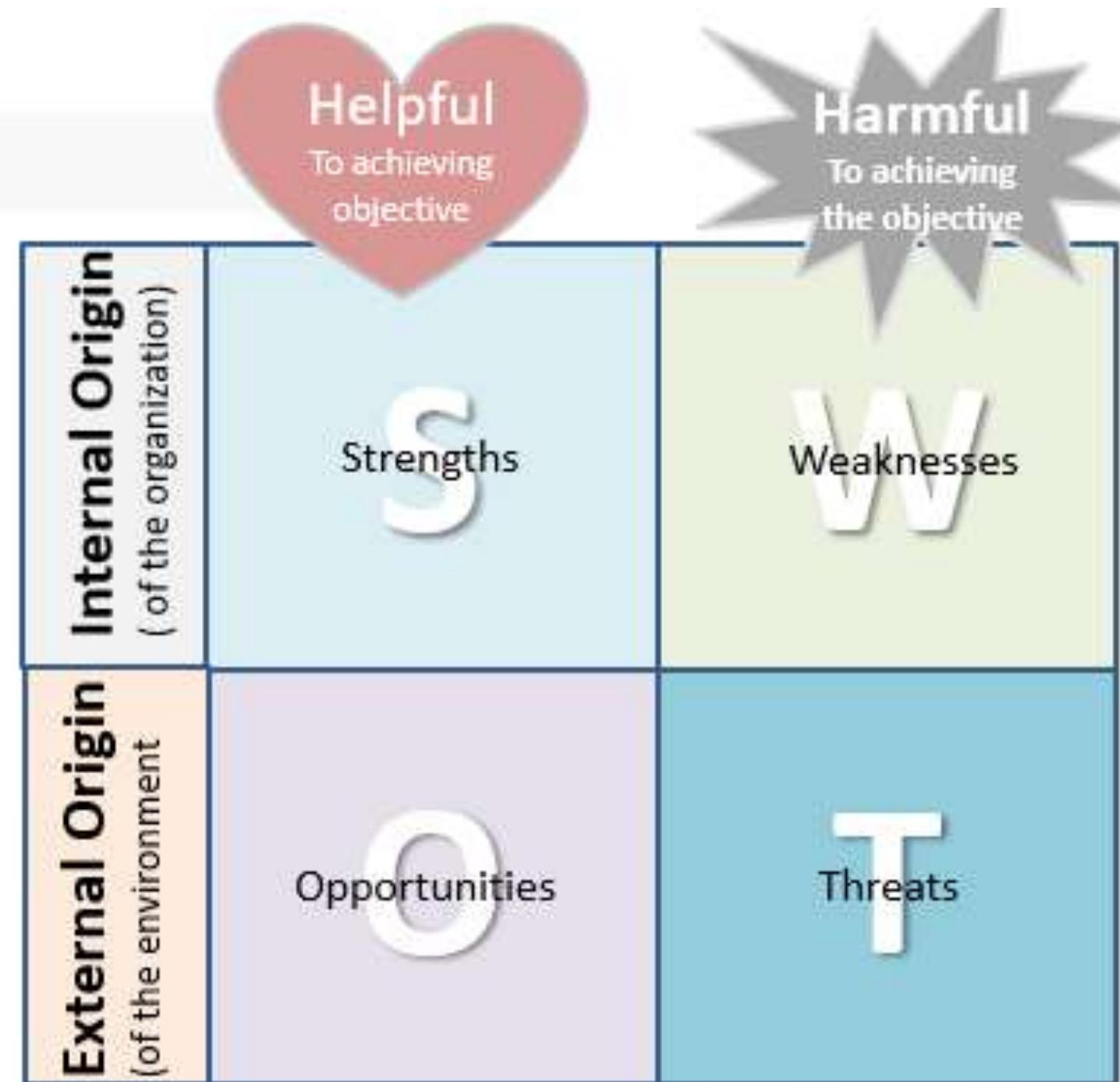

https://www.youtube.com/watch?v=t9q92L9p2cY&ab_channel=EuropeanCommitteeoftheRegions

Innovacije i Regioni

SVOT analiza je koristan alat za razvoj dubljeg razumevanja grada ili sela u regionu.

Ispituje prednosti, potencijalne oblasti slabosti, pretnje i prilike.

Kada se razmatraju naredni koraci za stvaranje veće otpornosti ili dalji razvoj, ključno je prikupiti ove informacije pre donošenja bilo kakve odluke. Dobro je prepoznati ono što ne znamo kao i ono što znamo.

03 O Kreativnosti

- ⌚ **Kreativnost** kao koncept je često pogrešno shvaćen. Često se veruje da je to osobina sa kojom se samo neki ljudi rađaju.
- ⌚ Iako je za neke lakše nego za druge, **kreativnost** je veština ili kompetencija koja se može razvijati i razvijati.
- ⌚ Bez ideja generisanih **kreativnim razmišljanjem**, ne bi bilo inovacija i nijedne od promena koje treba da se dese ako želimo da opstanemo kao planeta i da naši regioni napreduju.

- ⌚ Događaji u poslednjih nekoliko godina pokazali su nam da je promena više nego ikada ironično jedna od retkih konstanti sa kojima možemo očekivati da se susrećemo.
- ⌚ Bez novih, **kreativnih** ideja, kako regioni i njihovi ljudi mogu da prežive te promene?
- ⌚ Izgradnja otpornosti na ove promene je ključni faktor potreban da bismo napredovali. Otpornost se ne može izgraditi bez **kreativnog razmišljanja i inovacija**.

03 Možemo li svi biti kreativni mislioci?

Možete li smisliti nove ideje?

Možete li da smislite različite načine da uradite stvari?

Možete li da rešite probleme?

Možete li zaista reći da nikada niste radili ništa od toga? Ne možete, zar ne?!

Onda vas to čini kreativnim misliocem!

To je veština koju svi imamo i svi moramo da je razvijemo da bismo izgradili otpornost potrebnu za opstanak u našem VUCA* svetu.

*Volatile, Uncertain, Complex, Ambiguous (Nestabilan, neizvestan, složen, dvosmislen)

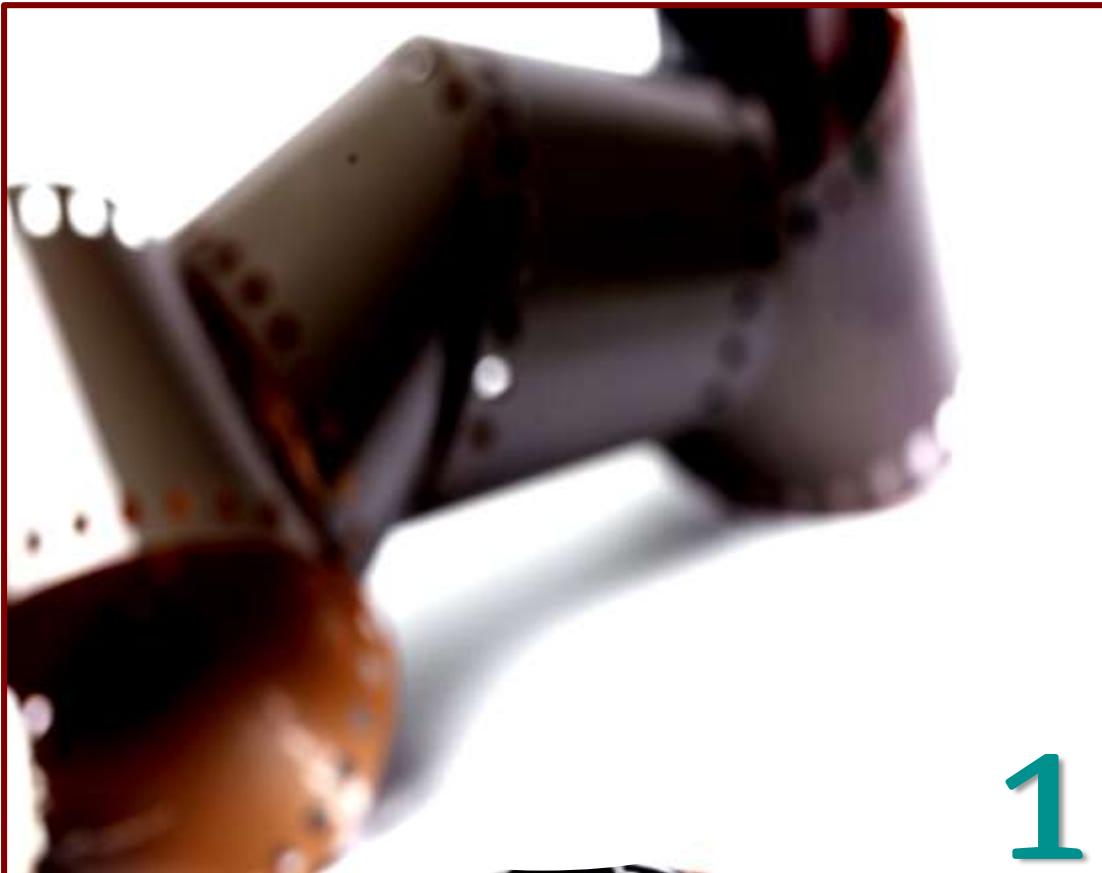

Aktivnost - Vežbanje veština: Izazov kreativnog razmišljanja!

Šta je stvoreno korišćenjem ove tri stvari? Ne žurite da pronađete odgovor ... dajte sebi vremena😊

Oflajn
Aktivnost
3

www.freepik.com /free-photo/vintage-reel-camera>Image by Racool_studio on Freepik

Photo by [Adolfo Félix](#) on [Unsplash](#)

Photo by [British Library](#) on [Unsplash](#)

Co-funded by
the European Union

Vertikalno razmišljanje protiv bočnog razmišljanja

- **Vertikalno razmišljanje** je proces razmišljanja u veoma linearnim, selektivnim putevima.

Svaki korak je tačan, suštinski i mora biti tačan. Logično je.

Kompjuteri su dobar primer vertikalnog razmišljanja

- **Lateralno razmišljanje** je sposobnost razmišljanja kreativno ili „van okvira“, koristeći inspiraciju i maštu za rešavanje problema. Potrebno je da ignorišemo očigledne i uobičajene načine razmišljanja i odbacimo sve predrasude.

Lateralnorazmišljanje se odnosi na promenu koncepata i percepcija.

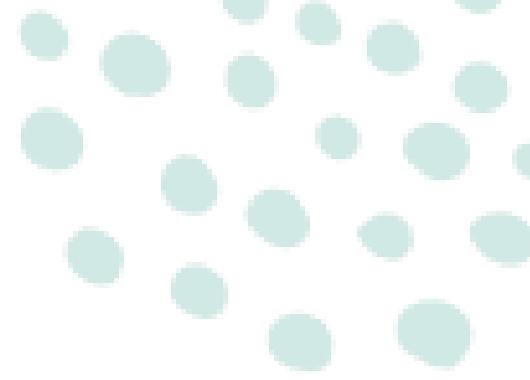
- Generisanje ideja i tehnika rešavanja problema u kojoj se novi koncepti stvaraju posmatranjem stvari na nove načine.
- Dok logičko ('vertikalno') razmišljanje prenosi izabranu ideju napred, bočno ('lateralno') razmišljanje izaziva sveže ideje ili menja referentni okvir.
- Dok vertikalno razmišljanje pokušava da prevaziđe probleme tako što se suočava sa njima direktno, lateralno razmišljanje pokušava da ih zaobiđe kroz radikalno drugačiji pristup.

<http://www.businessdictionary.com/definition/lateral-thinking.html>

Co-funded by
the European Union

Možete li da rešite ovu zagonetku?

6 Glasses - Logic Puzzle with Second Alternative Answer - Job Interview Brain Teaser

- Tri čaše ispod su napunjene sokom ili vinom, a ostale tri su prazne. Pomeranjem samo jedne čaše, možete li ih rasporediti tako da svaku punu čašu prati prazna.
- Postoje 2 moguća rešenja.
- Dajte sebi maksimalno 5 minuta da pronađete 2 odgovora!
- Razmišljajte vertikalno i bočno!
- Logično i kreativno!

Co-funded by
the European Union

04 Prepreke kreativnom razmišljanju

Mogu postojati barijere koje ometaju volju ili sposobnost osobe ili tima da razmišljaju kreativno.

Ispod su primeri mentalnih, emocionalnih ili organizacionih barijera koje mogu blokirati kreativno razmišljanje.

Prepreke mogu nastati zbog:

- Zablude
- Predrasude i predrasude
- Fiksno razmišljanje - zaglavljeno u načinu razmišljanja (pogledajte reference: Dveck)
- Prepostavke
- Nedostatak motivacije
- Prethodna negativna iskustva prilikom deljenja ideja
- Dominantna prisustva koja nisu otvorena za druga mišljenja i ideje
- Kultura organizacione/radne grupe koja se plaši promena
- Kultura organizacione/radne grupe koja se plaši neuspeha
- Kultura organizacione/radne grupe koja nije istinski inkluzivna ili ne prihvata različitost
- Kultura organizacione/radne grupe koja je odusta

O5 Stvaranje okruženja koje podržava kreativno razmišljanje i rešavanje problema

Kreativnom razmišljanju je potrebna prava atmosfera ili okruženje. Da li vaše odeljenje ili tim imaju to?

Ljudi treba da budu slobodni da budu kreativni u okruženjima koja su inkluzivna, spremna da isprobaju nove ideje i zasnovana na poverenju. Moraju da se osećaju bezbedno da bi podelili bukvalno bilo koju ideju – koliko god čudno zvučalo u početku. Često tu počinju najbolje ideje!

Da bi se to desilo, svi u radnoj grupi moraju:

- iskreno se uzdržite od prepostavki, osuđivanja, kritikovanja ili ismevanja.
- imaju – ili razvijaju – sposobnost da stvari sagledaju iznova i iz drugačije perspektive
- udobnost sa dvomislenošću
- verujte da stvari mogu biti bolje
- uživajte u nepoznatom
- poštovati različite pristupe i načine rada

Co-funded by
the European Union

03 Zašto su nam potrebni ALATI da bismo bili kreativni

Saznajte „Zašto“ tako što ćete pogledati video

https://www.youtube.com/watch?v=QJC73pgz38o&ab_channel=JamesTaylor

Razmislite o tome da se prijavite za besplatne ideje i uvide!

Co-funded by
the European Union

Alati koji pomažu kreativnom razmišljanju i rešavanju problema

- Tehnika 5 Zašto?
- Šest univerzalnih pitanja
- Čarobnjak
- Scamper
- Brainstorming
- Mapiranje uma
- 6 šešira za razmišljanje
- Razmišljanje o dizajnu

Co-funded by
the European Union

Tehnika 5 Zašto?

Široko se koristi u industriji za identifikaciju osnovnog uzroka problema.

Jednostavan primer situacije: Smena je bila jedna osoba manje danas

Zašto? Džon/Džejn se nisu pojavili

Zašto? On/ona je propustio autobus kompanije

Zašto? On/ona nije čuo njihov alarm

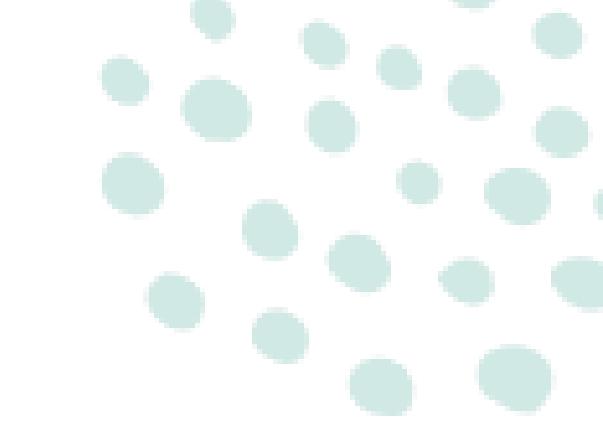
Zašto? Bio je veoma umoran

Zašto? On/ona je radio noću do juče

Bilo bi lako ukoriti Jane/John što se nije pojavio. Pravi problem bi bio promašen.

Problem: Kakav je uticaj na naše ljude/produktivnost kada se smene promene preko noći? Da li treba da postavimo drugačiji sistem?

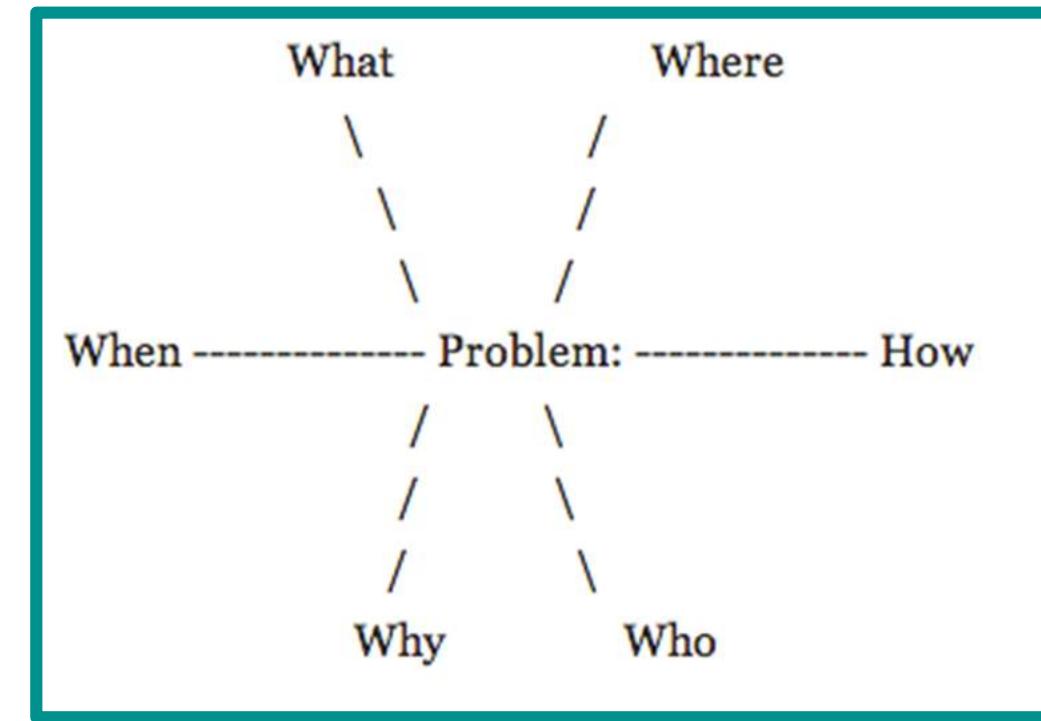

6 univerzalnih pitanja

Postoji šest ključnih pitanja koja mogu dati dobar uvid u naše razumevanje svake situacije i potencijalnih rešenja. Njihov poseban fokus će zavisiti od toga u kojoj fazi analize/diskusije se tim nalazi.

- **Šta?** (npr. šta se dešava? Šta možemo da uradimo drugačije? Koje opcije imamo? Kakvu podršku će nam pružiti EU? Koji lokalni resursi bi mogli da pomognu?)
- **Gde?** (npr. Gde je problem/ čekaj? Gde možemo da poboljšamo/usmerimo/ dodamo dodatke? Gde možemo da vidimo dobar primer ovoga? Gde možemo da dobijemo ideje/pomoć?)
- **Kada?** (npr. Kada je ovo počelo? Kada možemo da napravimo promene? Kada treba da uključimo zajednicu/stručnjake?)
- **Kako?** (npr. Kako možemo poboljšati? Kako se drugi regioni/županije bave ovim pitanjem? Kako možemo izgraditi lokalnu posvećenost? Kako bi se to drugačije moglo uraditi?)
- **Zašto?** (npr. Zašto smo zaglavili? Zašto lokalna podrška nije iza nas? Zašto se fokusiramo na ovo pitanje – a ne na nešto drugo? Zašto ovo nije opcija? Zašto je ovo najbolja opcija?)*
- **Ko?** (npr. Ko će imati koristi od ovoga? Ko će ih angažovati? Ko će šta uraditi? S kim treba da razgovaramo? Ko bi nas mogao blokirati? Ko će razgovarati sa njima?)

*Pogledajte 'Tehnika 5 zašto'

Co-funded by
the European Union

Čarobnjak za inovacije

Alat za usmeravanje pojedinaca, timova i organizacija ka kreativnom razmišljanju.

Oduvek, sposobnost promene, razvoja i pronalaženja novih rešenja bila je A i Ω našeg opstanka.

Korišćenje WIZARD-a poboljšava efikasnost u sledećim oblastima:

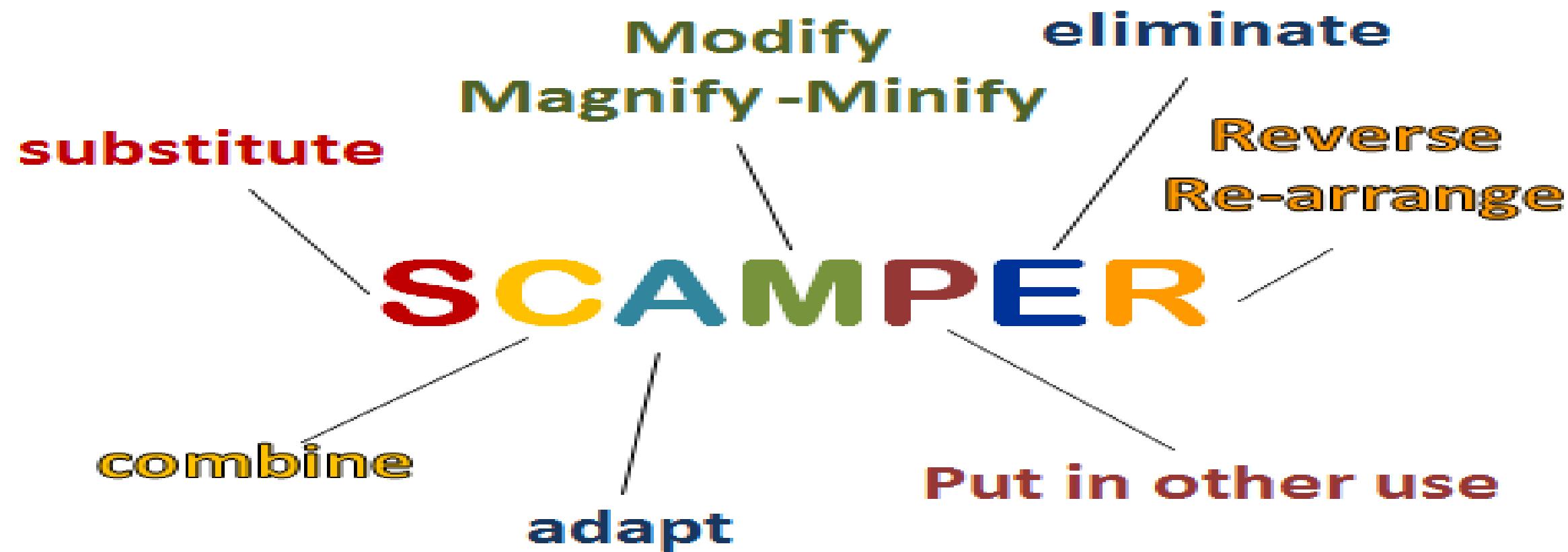
- ✓ Saradnja
- ✓ Aktivno slušanje
- ✓ Kreativno razmišljanje
- ✓ Efektivna komunikacija
- ✓ Inovacioni Menadžment
- ✓ Individualni doprinosi
- ✓ Projektni Menadžer
- ✓ Proaktivnost

Co-funded by
the European Union

TEHNIKA S.C.A.M.P.E.R. – Pregled

Co-funded by
the European Union

TEHNIKA S.C.A.M.P.E.R. – Detaljnije

- **Zameni** = Mogu li zameniti ili promeniti bilo koji deo? /Da li mogu da koristim druge materijale?/Mogu li da promenim njegov oblik?
- **Kombinuj** = Šta se može kombinovati da bi se povećao broj upotreba?/Mogu li kombinovati ili spojiti sa drugim predmetima?/Koji materijal bi mogao da se kombinuje? *
- **Usvoji** = U koje druge oblasti se ova ideja može uklopiti?/Kako rade izvan oblasti moje stručnosti?
Koje ideje izvan oblasti moje stručnosti se mogu primeniti na naš koncept? **
- **Prilagodi** = Šta može biti veće?/Šta može biti manje?/Prilagodi naziv, boju, zvuk, ,miris, oblik ili bilo koji drugi factor.
- **Stavi u ponovnu upotrebu** = Za šta još može da se iskoristi?
- **Eliminiši** = Šta bi trebalo da bude uklonjeno?
- **Ponovo uredi** = Promenite redosled, promenite proces, promenite plan

Oflajn
Aktivnost 8
Vežba!

Co-funded by
the European Union

3 osnove dobrog brainstorminga

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital
Education HUB

Jedno pitanje:

Bez osude

Mnoštvo ideja

Co-funded by
the European Union

Mind Map Applications

The Mind Map is a tool that excites and unleashes the potential of the brain.

A Mind Map is a highly effective way of letting your brain release or absorb information.

Mind maps are a creative, visually appealing and fun way to:

- ***Research:*** break up and clarify complex ideas and topics
- ***Revise:*** review project status, successes, and areas for improvement
- ***Combat information overload***
- ***Brainstorm:*** as a group or individually in preparation for debates, written work etc... a and to gain a fuller perspective of a topic
- ***Renew:*** take a step back and restore your sense of purpose as a team, or organizational group. e.g What do we want to achieve? Why do we want to do that?
- ***Define:*** Team, organisational and regional goals

Co-funded by
the European Union

Video: 6 šešira za razmišljanje

https://www.youtube.com/watch?v=oHiwpz7r4wY&ab_channel=OptimaTraining%28UK%29Limited

- Pogledajte ovaj video o 6 šešira za razmišljanje.
- Dok gledate, napravite listu glavnih problema sa kojima se susrećete na sastancima i kako 6 šešira mogu pomoći timovima ili grupama da ih izbegnu.
- Napravite snimak ekrana ili fotografiju preporučenog niza za redovne sastanke tima.

Video: 6 šešira za razmišljanje

Regio.Digi.Hub
Regional Development Digital Education HUB

Glavni problemi na sastancima:

- O svemu se razgovara odjednom (pogledajte skicu suprotno)
- Ljudi se svađaju jedni sa drugima
- Jedna ideja se promoviše u odnosu na drugu
- Drugi su kritikovani
- Debata može da ide unaokolo (jecanje!)
- Ovo može dovesti do odluka koje su nezadovoljavajuće za neke od uključenih ljudi (ili loše promišljene)

Kako 6 šešira za razmišljanje mogu pomoći:

- Oni razdvajaju različite načine razmišljanja kako bi dodali strukturu, jasnoću i usklađenost
- Oni se staraju da svi načini razmišljanja budu pokriveni
- Oni osiguravaju da svi razmišljaju na isti način u isto vreme, tako da se izbegavaju konkurentnost i kritika
- Oni pomažu ljudima da brže donose bolje odluke.

Oflajn
Aktivnost 10
Nauči više &
Video!

Co-funded by
the European Union

Design Thinking

- To je proces osporavanja prepostavki i redefinisanja problema kako bismo mogli da identifikujemo alternativne strategije i rešenja koja možda neće biti odmah očigledna sa našim početnim nivoom razumevanja.
- Pruža pristup rešavanju problema zasnovan na rešenjima.
- Više od toga, dizajnersko razmišljanje je način razmišljanja. To je uverenje da svako može biti deo stvaranja poželjnije budućnosti i procesa da se preduzme akcija kada se suoči sa teškim izazovom
- Koristan je u rešavanju problema koji su loše definisani ili nepoznati, preoblikovanjem problema na način koji je usredsređen na čoveka, stvaranjem mnogih ideja u sesijama za razmišljanje i usvajanjem praktičnog pristupa u prototipu i testiranju.
- Uključuje 5 faza.

5 STAGES

Stage 1: **EMPATHIZE** with your users

Stage 2: **DEFINE** your users' needs, their problem and your insights

Stage 3: **IDEATE** (generate ideas) by challenging assumptions and creating ideas for innovative solutions

Stage 4: **PROTOTYPE** : start creating 'rough' solutions

Stage 5: **TEST** solutions

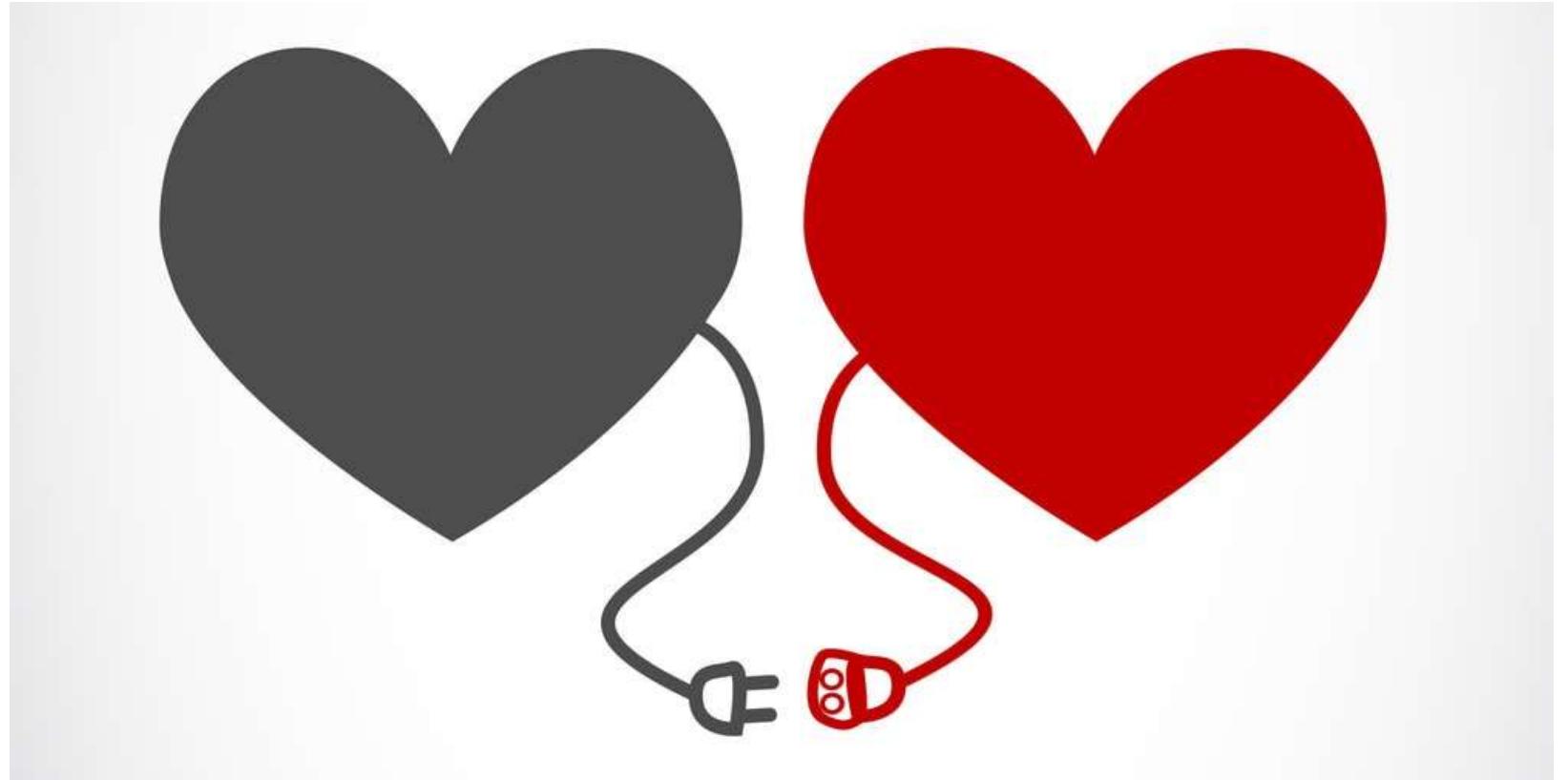

Co-funded by
the European Union

Design Thinking

- Cilj je da steknemo empatično razumevanje problema koji pokušavamo da rešimo.
- Posmatrajte, angažujte se i saosećajte sa ljudima koji su uključeni kako biste razumeli njihova iskustva i motivaciju
- Empatija vam omogućava da ostavite po strani sopstvene prepostavke o svetu kako biste stekli uvid u korisnike i njihove potrebe.

Stage 1: EMPATHIZE – with your users

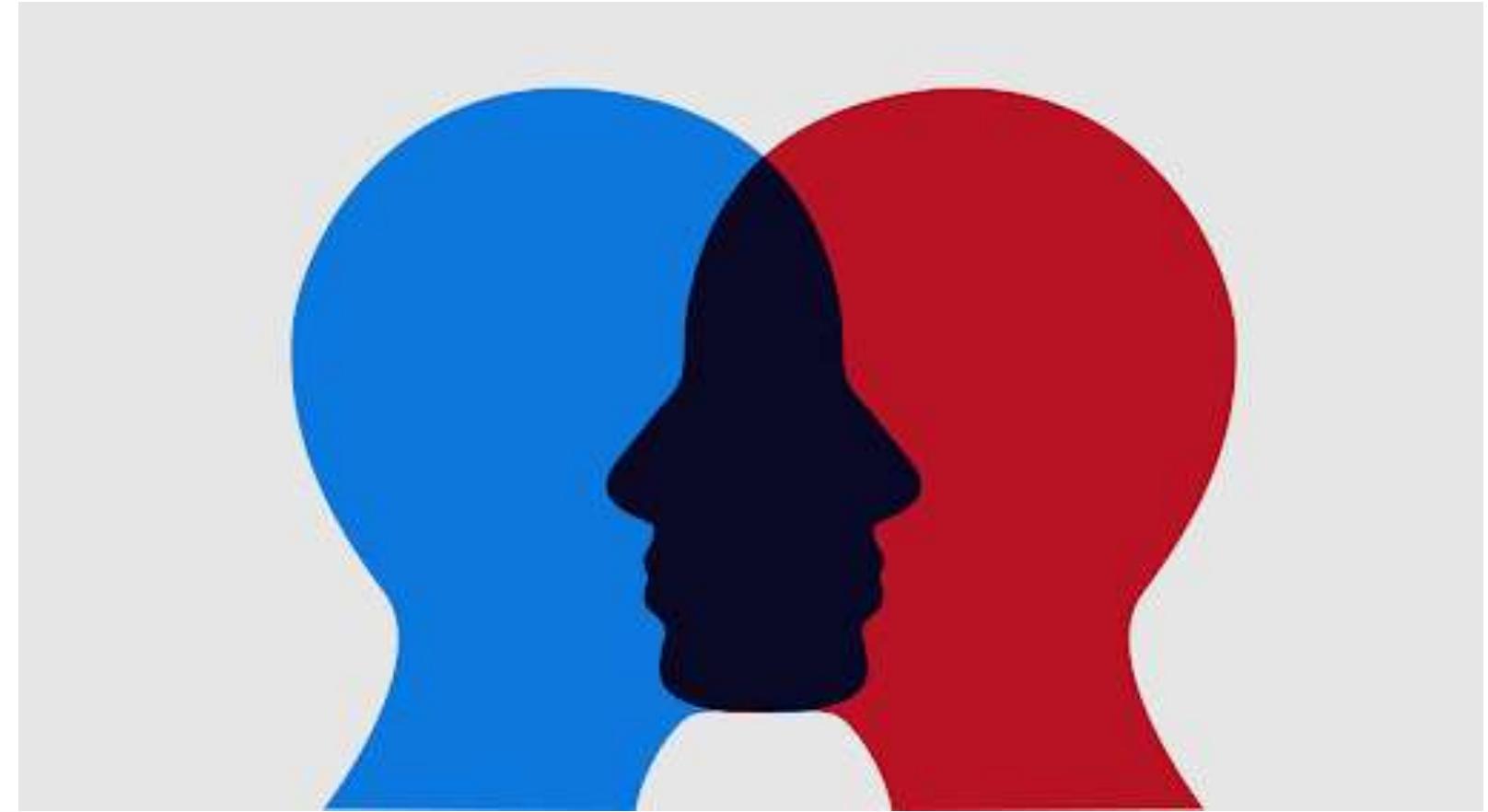

Co-funded by
the European Union

Design Thinking

- Prikupite informacije koje ste prikupili tokom faze Empatize.
- Analizirajte svoja zapažanja i uporedite ih kako biste definisali ključne probleme koje ste vi i vaš tim identifikovali do ove tačke.
- Pokušajte da definišete problem kao izjavu problema na način usredsređen na čoveka

Faza 2: DEFINISATI
potrebe vaših korisnika, njihov problem i vaše
uvide

Co-funded by
the European Union

Design Thinking

- Počnite da generišete ideje.
- „Razmišljajte izvan okvira“ da biste identifikovali nova rešenja za iskaz problema koji ste identifikovali i potražite što više alternativnih načina za sagledavanje problema.
- Postoje stotine tehnika ideacije kao što su Brainstorm, 6 šešira za razmišljanje (zeleni i žuti), WIZARD, Univerzalna pitanja, 5 Zašto?, SCAMPER.
- Generišite što više ideja na početku faze ideje.

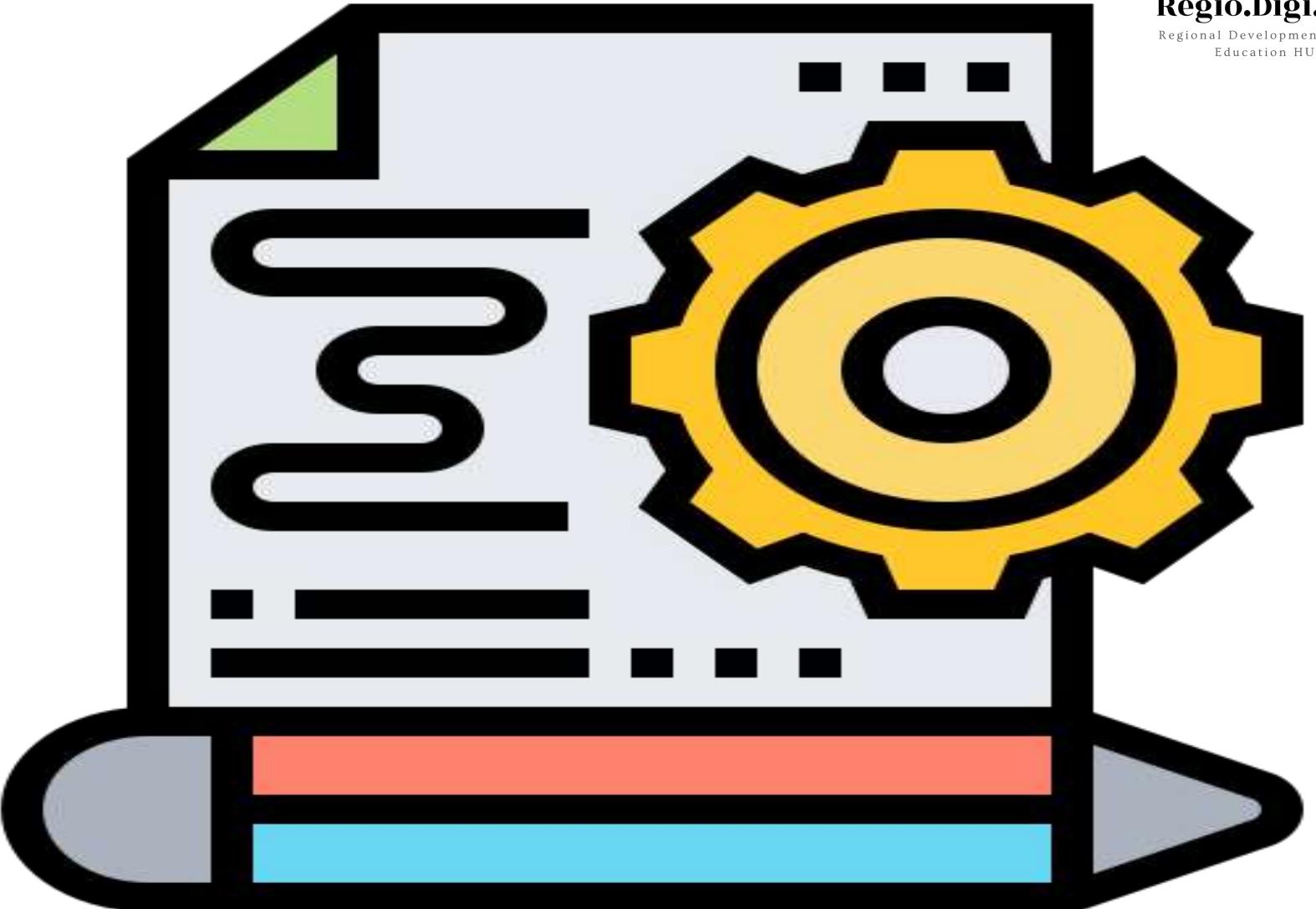
Faza 3: IDEACIJA – (generišite ideje) izazivanjem pretpostavki i stvaranjem ideja za inovativna rešenja

Co-funded by
the European Union

Design Thinking

- Izrada prototipa je stvaranje grubog i spremnog primera o kome razmišljate, verovatno smanjenog
- Ne bi trebalo da košta mnogo novca i ne bi trebalo da bude savršeno. Što je savršeniji, manje je verovatno da će proizvođači biti otvoreni za povratne informacije od krajnjeg korisnika o tome kako se može poboljšati.
- Idealno bi bilo da proizvedete nekoliko verzija - tako da ne ulažete previše vremena ili novca u jednu, čak i ako mislite da je najbolja! Nije važno šta mislite, važno je mišljenje krajnjeg korisnika!!!!
- Na kraju ove faze, vi i vaš tim ćete imati bolju predstavu o ograničenjima svojstvenim proizvodu ili ideji stvorenoj u prethodnoj fazi i problemima koji su prisutni. Razumećete kako bi se pravi korisnici ponašali, razmišljali i osećali kada bi bili u interakciji sa krajnjim proizvodom ili idejom

**Faza 4: Prototipiranje :
početi kreirati „gruba“ rešenja**

[Template icons created by Eucalyp - Flaticon](https://www.flaticon.com/free-icons/template "template icons")

Co-funded by
the European Union

Design Thinking

- Ovo je poslednja faza modela od 5 faza, ali u iterativnom procesu, rezultati generisani tokom faze testiranja se često koriste za redefinisanje jednog ili više problema i informisanje o razumevanju korisnika, uslova korišćenja, načina na koji ljudi misle , ponašati se i osećati, i saosećati.

- Što u osnovi znači da će u bilo kojoj fazi možda morati da preispitate svoje razmišljanje i vratite se jednu fazu unazad, ili čak na početak! Otvoreni umovi! Fokusirajte se na krajnjeg korisnika😊

Faza 5: Testiranje -rešenja

Co-funded by
the European Union

Izvori

<https://nordregio.org/nordregio-magazine/issues/regional-development-in-action/regional-development-in-a-rapidly-changing-world-new-studies-from-nordregio/>

The three overall themes of the working group are: the green transition, smart specialisation and digitalisation. Nordic Co-operation Programme for Regional Development and Modernisation.

The Organization for Economic Cooperation and Development: <https://www.oecd.org/cfe/regionalddevelopment/regionalinnovation.htm>

https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/regional-policy_en

Carol Dweck 'Growth Mindset' <https://www.youtube.com/watch?v=hiiEeMN7vbQ>

[IDEO | Global Design & Innovation Company | This Work Can't ...](#)

<https://www.ideo.com>

[de Bono: Thinking as a skill https://www.debono.com](https://www.debono.com)

Co-funded by
the European Union

Hvala!

@Regio.Digi.Hub

Co-funded by
the European Union